

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัญหายาเสพติดให้โทษเป็นปัญหาสำคัญในการพัฒนาประเทศไทย โดยเฉพาะผู้ติดยาเสพติดให้โทษในประเทศไทยมีจำนวนมาก ก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรมและปัญหาสังคมตลอดมาจากการที่ปัญหายาเสพติด แพร่ระบาดสร้างความเสียหายแก่ประเทศชาติอย่างใหญ่หลวง และติดต่อกันมาเป็นเวลานาน รัฐบาลจึงได้กำหนดนโยบายให้การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด เป็นนโยบายสำคัญและเร่งด่วนที่จะต้องดำเนินการอย่างจริงจังและต่อเนื่อง โดยยึดหลักการป้องกัน นำหน้า การปราบปราม ผู้เสพต้องได้รับการบำบัดรักษา ผู้ค้าต้องได้รับการลงโทษอย่างเด็ดขาด ทุกองคาพยพในสังคมจะต้องผนึกกำลังร่วมกันให้เป็นพลังแผ่นดิน โดยมีหมู่บ้าน/ชุมชน เป็นศูนย์กลางในการแก้ไขปัญหารวมทั้งมุ่งเน้นการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยา/ผู้เสพยาเสพติด เพื่อร่วมกัน ดำเนินงานให้ทุกหมู่บ้าน/ชุมชน มีความเข้มแข็งเพื่อเอาชนะปัญหายาเสพติด แต่ความเคลื่อนไหวของปัญหายาเสพติดยังมีได้หยุดนิ่ง ซึ่งมีความเคลื่อนไหวของผู้ใช้ยาเสพติดตลอดเวลา ปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาสังคมและเศรษฐกิจที่รุนแรงปัญหาหนึ่งซึ่งประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกต่างให้ความสำคัญและกำลังประสบอยู่ เนื่องจากยาเสพติดเป็นปัญหาที่นอกจากจะบั่นทอนสุขภาพและอนามัยของผู้เสพแล้ว ยังถือเป็นภัยร้ายแรงต่อประเทศชาติไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม รวมตลอดถึงความมั่นคงของประเทศ นอกจากนี้ปัญหายาเสพติดยังได้ก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรมเพิ่มขึ้น ไม่ว่าจะเป็นปัญหาอาชญากรรมที่เป็นผลที่สืบเนื่องจากการแสวงหา ยาเสพติดเพื่อเสพหรืออาชญากรรมที่เกิดจากฤทธิ์ของยาเสพติดเอง ดังจะเห็นได้จาก ผลการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ของการติดยาเสพติดกับการก่ออาชญากรรมพบว่าผู้ต้องหาที่ก่อคดีต่าง ๆ ซึ่งไม่รวมคดี ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด คิดเป็นผู้ที่ติดยาเสพติดถึงร้อยละ 19 และเมื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ ระหว่างการติดยาเสพติดกับการก่ออาชญากรรมประเภทต่าง ๆ ที่ไม่ใช่คดีเกี่ยวกับยาเสพติดพบว่าการเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้ที่ติดยาเสพติด มีผลต่อจำนวนคดีอาญาประเภทอื่น ๆ ที่ไม่ใช่คดีเกี่ยวกับยาเสพติด (ชาลิต ยอดมณี. 2524 : 26) จากปัญหาดังกล่าวอาจจะสะท้อนให้เห็นถึงอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ ทั้งยังกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของชาติเป็นอย่างยิ่ง

จากผลการจับกุมปราบปรามคดีเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ โดยเจ้าหน้าที่ตำรวจถึงแม้จะมีเป็นจำนวนมากก็ตาม แต่ก็ยังพบว่าแนวโน้มของจำนวนผู้ติดยาเสพติดนั้นมีอัตราที่เพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็ว และแพร่กระจายไปทุกกลุ่มอาชีพและทุกพื้นที่ของประเทศ โดยในระยะที่ผ่านมาประเทศ

ต่าง ๆ ทั่วโลกต่างยอมรับกันอย่างกว้างขวางว่าประเทศไทย เป็นแหล่งผลิตยาเสพติดที่สำคัญของโลก

เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม พุทธศักราช 2545 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระราชดำรัสพระราชทานแก่คณะบุคคลต่าง ๆ ที่เข้าเฝ้าถวายชัยมงคลในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา พระราชวังดุสิตดาลัย ความว่า “ยาเสพติด มันทำให้เกิดความเดือดร้อนหลายอย่าง โดยที่ไม่ได้ตั้งใจทั้งราชการ โดยตำรวจ โดยโรงพยาบาล โดยคนเอกชนต่าง ๆ เดือดร้อนและสิ้นเปลืองแล้วก็คนทั่วประเทศก็สิ้นเปลือง แทนที่จะมีเงินทอง มีทุนมาสร้างบ้านเมืองให้สบาย ให้เจริญ มัวแต่ต้องมาปราบยาเสพติด มัวแต่ต้องมาเสียเงิน ค่าดูแลรักษาทั้งพวกเสพยา ทั้งพวกที่เป็นคนที่เดือดร้อน อย่างนี้ก็เสียทั้งเงินและเสียทั้งชื่อเสียง ต่างประเทศเขาชี้หน้าเมืองไทยว่าเมืองไทยนี้แหละเป็นต้นเหตุของยาเสพติด”

ตามนโยบายของรัฐบาลด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ 119/2544 ลงวันที่ 31 พฤษภาคม พ.ศ. 2544 เรื่อง แนวทางการใช้พลังแผ่นดินเพื่อเอาชนะยาเสพติด ข้อ 3 การปราบปราม การพัฒนาบุคลากรทั้งทางด้านความรู้ จิตสำนึกและพลังศรัทธา ควบคู่กับการพัฒนาเทคโนโลยี วิธีการ และการสนับสนุนต่าง ๆ ในการสืบสวนปราบปราม ตลอดจนนำมาตรการทางกฎหมายต่าง ๆ ที่มีอยู่มาใช้ลดปรปรวน และทำลายเครือข่าย การผลิต นายทุน ผู้ค้ารายใหญ่ ผู้มีอิทธิพล ผู้สมคบ ผู้ขน ผู้ค้ารายกลางและรายย่อย ตลอดจนเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดอย่างเฉียบขาด

ด้วยปัญหาเสพติดได้ทวีความรุนแรงแพร่ระบาดขยายวงกว้าง จนกลายเป็นปัญหาสังคมโลก และสำหรับประเทศไทย ยาเสพติดได้แพร่ระบาดเข้าสู่สังคมในทุกระดับ ทุกสถาบัน ในสังคม ทั้งนี้สาเหตุสำคัญเนื่องมาจากสถาบันทางสังคมของไทยอ่อนแอ ขาดพลัง ขาดสมดุล ในการพัฒนา จึงเป็นช่องว่างให้ยาเสพติดให้โทษแพร่ระบาดเข้าสู่สังคม โดยเฉพาะสังคมระดับหมู่บ้าน/ชุมชน สถาบันการศึกษา อันเป็นรากฐานที่สำคัญของชาติ การป้องกันปราบปรามยาเสพติดของ เจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งเป็นนโยบายสำคัญที่รัฐบาลได้มอบหมายให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นผู้รับผิดชอบในการปราบปราม และดำเนินการเฝ้าระวังป้องกันผู้กระทำความผิดคดียาเสพติดอย่างเด็ดขาด ในการจับกุมปราบปรามผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด การใช้มาตรการตรวจสอบและยึดทรัพย์สิน การตั้งจุดตรวจ/จุดสกัด การปิดล้อมตรวจค้นพื้นที่ที่มีการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด การให้ความรู้ ความเข้าใจแก่ประชาชน เพื่อการแก้ปัญหาเสพติดอย่างถอนรากถอนโคน โดยสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้ให้ความสำคัญแผนงานด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด โดยการกำหนดไว้ในแผนแม่บทฉบับที่ 3 และ 4 เพื่อดำเนินการด้านการป้องกัน ปราบปราม และสนับสนุนด้านการบำบัดรักษาเสพติดให้ได้ผลอย่างจริงจัง ซึ่งประชาชน

ได้เห็นพ้องต้องกันว่าปัญหายาเสพติดต้องดำเนินการปราบปรามอย่างเด็ดขาด และจริงจัง เจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นบุคลากรที่จะต้องทำหน้าที่ในการป้องกันปราบปรามยาเสพติด การดำเนินงานป้องกันปราบปรามยาเสพติด จึงเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจของทุกพื้นที่

ปัจจุบันสถานการณ์ยาเสพติดในภาพรวม กล่าวได้ว่า ปัญหายาเสพติดได้กระจายตัวออกไปทุกพื้นที่ของประเทศ ตัวยาเสพติดสำคัญที่เป็นปัญหา ได้แก่ เมทแอมเฟตามีน (ยาบ้า) สารระเหย กัญชา เฮโรอีน ฝิ่น และอาจจะมีตัวยาเสพติดชนิดใหม่แพร่ระบาดมากขึ้นด้วย ซึ่งลำดับความรุนแรงของตัวยาเสพติดแต่ละชนิดและสภาพการผลิต การค้า และการลักลอบลำเลียงยาเสพติดจะแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ กล่าวคือ

ภาคเหนือ มีการลักลอบนำฝิ่นและเฮโรอีนมาจากประเทศพม่า ทางจังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน และตาก กลุ่มนักค้าเฮโรอีนเดิมบางส่วนหันมาค้าเมทแอมเฟตามีนด้วย โดยกลุ่มนักค้าบางกลุ่มจะมีความเชื่อมโยงกับกลุ่มนักค้าในภาคกลาง ส่วนกัญชาจะมีการลักลอบปลูกและค้าในหลายจังหวัด รวมทั้งมีการลำเลียงออกไปยังประเทศลาว

ภาคกลาง มีหลายจังหวัดที่เป็นแหล่งผลิตและเมทแอมเฟตามีนรายใหญ่ ขบวนการค้าเกี่ยวข้องกับผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่นสูงและหลายกลุ่มได้ขยายเครือข่ายออกไปสู่ภูมิภาคอื่น

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีการลักลอบนำกัญชาเข้ามาตามแนวชายแดนแม่น้ำโขงผ่านพื้นที่จังหวัดต่าง ๆ ส่วนเฮโรอีนที่แพร่ระบาดในพื้นที่ได้จากกรุงเทพมหานคร และภาคเหนือ สำหรับเมทแอมเฟตามีนที่มีการแพร่ระบาดมากที่สุดนั้น เนื่องจากหลายจังหวัดในพื้นที่เป็นแหล่งผลิตและค้าที่สำคัญ

ภาคใต้ มีการนำเข้าน้ำยาที่เป็นวัตถุดิบในการผลิตเฮโรอีนและสารตั้งต้นสำหรับผลิตเมทแอมเฟตามีนที่มีการแพร่ระบาดมากที่สุดนั้น เนื่องจากหลายจังหวัดในพื้นที่เป็นแหล่งผลิตและค้าที่สำคัญ (ขวัญชัย สัจสันตินุกูล. 2543 : 2 – 3)

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติด พบว่ามีการแพร่ระบาดไปทั่วทุกภาคของประเทศไทย ซึ่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้นำนโยบายของรัฐบาลมาปฏิบัติในตำรวจภูธรจังหวัดของทุกภาค ทุกสถานีตำรวจ การดำเนินงานป้องกันปราบปรามยาเสพติด จะดำเนินการปฏิบัติได้เพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยส่วนบุคคลของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ได้แก่ อายุ การศึกษา ชั้นยศ ประสบการณ์การปฏิบัติงาน การศึกษาอบรมด้านการป้องกันปราบปรามยาเสพติด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชงชัย สันติวงษ์ และชัยยศ สันติวงษ์ (2535 : 54) กล่าวว่า ปัจจัยด้านลักษณะ ส่วนบุคคลที่สำคัญ ได้แก่ อายุ เพศ ประสบการณ์ สถานภาพสมรส และระดับการศึกษา นับเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของบุคคล และจำลอง คำดิบุญ (2545 : บทคัดย่อ) ; ประทีป ปิยะทัตศรี (2533 : 130) ตลอดจนพื้นที่ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

ตำราจักษุรจังหวัดอ่างทอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรเชษฐ์ รุ่งหล้า (2539 : 81) จากผลการวิจัยพบว่า 1) ชั้นยศ และสถานที่พักอาศัย มีความสัมพันธ์กับปัญหาและอุปสรรคในการป้องกันปราบปรามยาเสพติด 2) อายุราชการ ระยะเวลาการปฏิบัติงานด้านยาเสพติดและอัตราเงินเดือนมีความสัมพันธ์กับปัญหาและอุปสรรคด้าน งบประมาณ 3) อายุ อายุราชการ ตำแหน่ง ระยะเวลาการปฏิบัติงาน ด้านยาเสพติด และ รายได้พิเศษมีความสัมพันธ์กับปัญหาและอุปสรรคด้านวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ 4) ตำแหน่ง ระยะเวลาการปฏิบัติงานด้านยาเสพติด และรายได้พิเศษมีความสัมพันธ์กับปัญหาและอุปสรรคด้านระบบการปฏิบัติงาน

จังหวัดอ่างทอง มีสถานการณ์ยาเสพติดในภาพรวม มีสถิติผลการจับกุมคดียาเสพติดในพื้นที่ ช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2546 - 2548 พบว่ามีแนวโน้มการจับกุมเพิ่มมากขึ้น แต่ในปี พ.ศ. 2549 สถิติผลการจับกุมคดียาเสพติดลดลง โดยพิจารณาจากสถิติในปี พ.ศ. 2546 มีจำนวน 134 คดี ปี พ.ศ. 2548 มีจำนวน 895 คดี และในปี พ.ศ. 2549 มีจำนวน 793 คดี โดยพื้นที่ในอำเภอที่มีผลการจับกุมสูงสุดตามลำดับได้แก่ อำเภอเมืองอ่างทอง อำเภอวิเศษชัยชาญ อำเภอโพธิ์ทอง ซึ่งปริมาณของกลางยาเสพติดโดยเฉพาะยาบ้า ในปี พ.ศ. 2549 มีจำนวนมากกว่าปีอื่น ๆ โดยในปี พ.ศ. 2549 จับกุมได้จำนวน 85,094 เม็ด ในปี พ.ศ. 2546 จับกุมได้จำนวน 1,032 เม็ด ซึ่งน้อยที่สุด จึงแสดงให้เห็นว่าจากสถิติการจับกุม นักค้ายาเสพติดประเภทยาบ้าได้ของกลางจำนวนมากขึ้น แนวโน้มใน ปี พ.ศ. 2550 ของกลางยาบ้าจะเพิ่มขึ้น สำหรับจำนวนผู้เสพ/ผู้ติด ที่เข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาในพื้นที่มีทิศทางลดลง โดยเฉพาะในช่วงการประกาศสงครามกับยาเสพติดในปี พ.ศ. 2546 จะพบว่า มีจำนวนสูงมากและลดลงเรื่อย ๆ แนวโน้มในปี พ.ศ. 2550 จำนวนผู้เสพ/ผู้ติด ที่เข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาในพื้นที่มีทิศทางลดลง ในพื้นที่จังหวัดอ่างทองไม่พบข่าวสารระบุนการผลิตยาเสพติด และพบยาบ้าที่มีจำหน่ายในพื้นที่ส่วนหนึ่งลำเลียงมาจากชายแดนภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคตะวันออก ซึ่งเส้นทางการลำเลียงลักษณะนี้ยังพบต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน และมีแนวโน้มว่าจะยังคงมีอยู่ต่อไป

เจ้าหน้าที่ตำรวจจังหวัดอ่างทองก็ได้ดำเนินการตามนโยบายการป้องกันปราบปรามยาเสพติดของรัฐบาลและสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยดำเนินการในทุกพื้นที่ จากการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจเกี่ยวกับการป้องกันปราบปรามยาเสพติดมากระยะหนึ่ง ผู้วิจัยในฐานะที่รับผิดชอบงานการป้องกันปราบปรามยาเสพติดของจังหวัดอ่างทอง พิจารณาเห็นความสำคัญที่จะต้องศึกษาการดำเนินงานและปัญหาการป้องกันปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจ เพื่อเป็นข้อมูล

ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานป้องกันปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานการป้องกันปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจภูธรจังหวัดอ่างทอง
2. เพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินงานการป้องกันปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจภูธรจังหวัดอ่างทอง
3. เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานการป้องกันปราบปรามยาเสพติดกับคุณลักษณะ และพื้นที่ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจภูธรจังหวัดอ่างทอง
4. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดกับคุณลักษณะและพื้นที่ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจภูธรจังหวัดอ่างทอง

ความสำคัญของการวิจัย

ยาเสพติดเป็นปัญหาสำคัญและบ่อนทำลายประเทศ จึงจำเป็นต้องมีการหาทางป้องกันปราบปรามยาเสพติด โดยสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้มีการดำเนินงานป้องกันปราบปรามยาเสพติดในทุกพื้นที่ ซึ่งมีเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นผู้ดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบาย การดำเนินงานที่ผ่านมาจึงจำเป็นต้องมีการศึกษาการดำเนินงานและปัญหาการป้องกันปราบปรามยาเสพติด เพื่อทราบถึงผลการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ตำรวจว่ามีการดำเนินงานอยู่ในระดับเป็นที่น่าพอใจหรือไม่ และควรมีการแก้ไขเพิ่มเติมการปฏิบัติอย่างไร สำหรับใช้เป็นแนวทางในการวางแผนปรับปรุงพัฒนา และเป็นข้อมูลให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และตำรวจภูธรจังหวัดอ่างทอง ใช้เป็นแนวทางในการป้องกันปราบปรามยาเสพติดต่อไป

ขอบเขตการวิจัย

1. หน่วยในการวิเคราะห์ (Unit of analysis)

คือ เจ้าหน้าที่ตำรวจภูธรจังหวัดอ่างทองที่ปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันปราบปรามยาเสพติด ซึ่งปฏิบัติงานประจำสถานีตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดอ่างทอง ทั้งนี้ไม่รวมเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติงานด้านธุรการ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ เจ้าหน้าที่ตำรวจที่รับผิดชอบการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ของตำรวจภูธรจังหวัดอ่างทอง โดยมีเจ้าหน้าที่ตำรวจประจำสถานีตำรวจ พื้นที่การปฏิบัติงาน จำนวน 7 สถานี รวม 754 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือเจ้าหน้าที่ตำรวจที่รับผิดชอบการป้องกันปราบปรามยาเสพติด ของสถานีตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดอ่างทอง จำนวน 279 คน โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากสูตร ของ ยามานะ (Yamane) (ประคอง กรรมสูตร. 2542 : 10)

3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น คือ คุณลักษณะ และพื้นที่ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจภูธรจังหวัดอ่างทอง

3.2 ตัวแปรตาม คือ การดำเนินงาน และปัญหาการป้องกันปราบปรามยาเสพติด ของเจ้าหน้าที่ตำรวจภูธรจังหวัดอ่างทอง

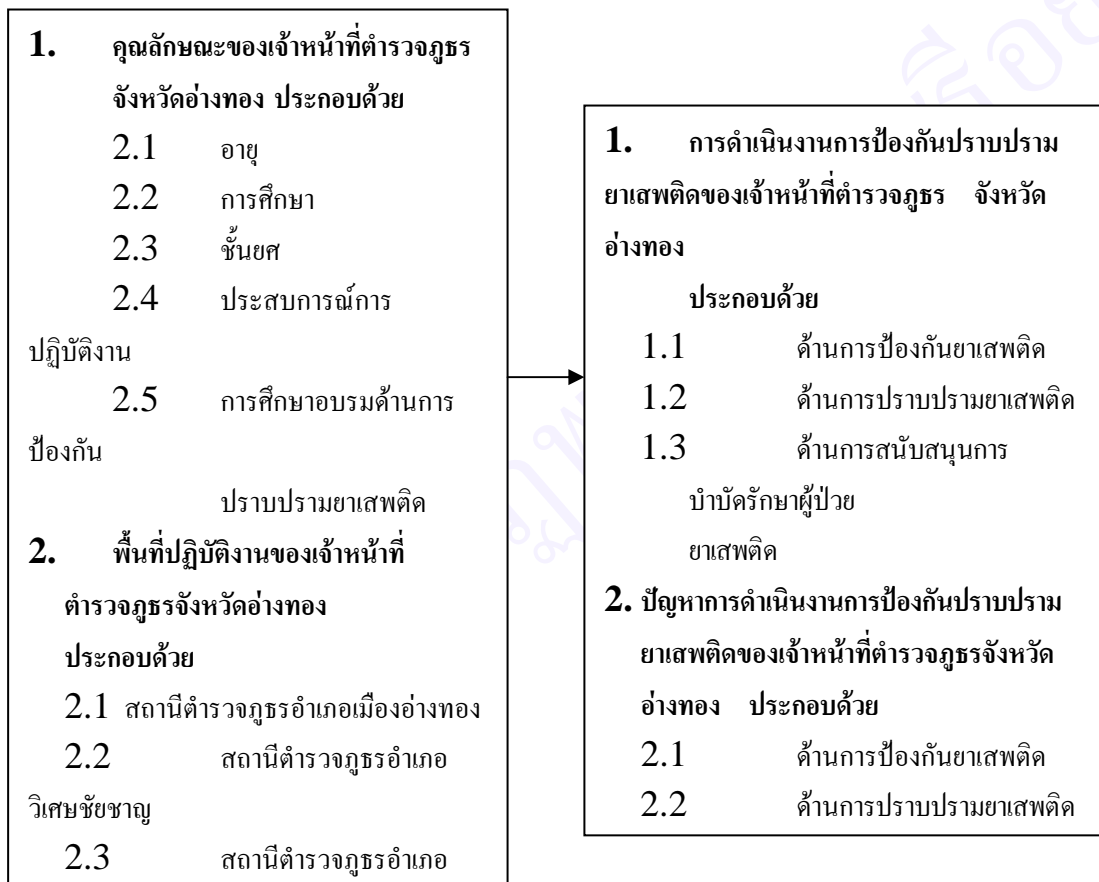
4. ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล วันที่ 22 – 31 สิงหาคม พ.ศ. 2548

5. กรอบความคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ตำรวจภูธรจังหวัดอ่างทอง โดยมีตัวแปรต้นคือ คุณลักษณะ และพื้นที่ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจภูธรจังหวัดอ่างทอง โดยแบ่งคุณลักษณะของเจ้าหน้าที่ตำรวจภูธรจังหวัดอ่างทอง ประกอบด้วย อายุ การศึกษา ชั้นยศ ประสบการณ์การปฏิบัติงาน การศึกษาอบรมด้านการป้องกันปราบปรามยาเสพติด และพื้นที่ปฏิบัติงานของ เจ้าหน้าที่ตำรวจภูธรจังหวัดอ่างทอง ตามแนวคิดของ ชงชัย สันติวงษ์ และ ชัยยศ สันติวงษ์ (2535 : 54) ; จำลอง คำดิบุญ (2545 : บทคัดย่อ) ; ประทีป ปิยะทัตศรี (2533 : 130) ; วุฒิพงษ์ นาวิณ (2542 : บทคัดย่อ) วรเชษฐ์ รุ่งหล้า (2539 : 81) และตัวแปรตาม คือ การดำเนินงาน และปัญหาการป้องกันปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจภูธรจังหวัดอ่างทอง โดยแบ่งการดำเนินงานการป้องกันปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจภูธร จังหวัดอ่างทอง ประกอบด้วย ด้านการป้องกันยาเสพติด ด้านการปราบปรามยาเสพติด ด้านการสนับสนุนการบำบัดรักษาผู้ป่วยยาเสพติด และปัญหา การดำเนินงานการป้องกันปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจภูธรจังหวัดอ่างทอง ประกอบด้วย ด้านการป้องกันยาเสพติด ด้านการปราบปรามยาเสพติด ด้านการสนับสนุนการบำบัดรักษาผู้ป่วยยาเสพติด ซึ่งได้มาจากแนวนโยบายเร่งด่วนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด นำมาสรุป เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ปรากฏดังภาพประกอบ 1

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การป้องกันปราบปรามยาเสพติด หมายถึง การปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์ด้าน การป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด การปราบปรามจับกุมผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดและการสนับสนุนงานบำบัดรักษาผู้ป่วยยาเสพติด
2. การป้องกันยาเสพติด หมายถึง กิจกรรมด้านการป้องกันกลุ่มผู้มีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด (Potential demand) การสร้างพลังแผ่นดิน ชุมชนเข้มแข็ง และควบคุม

ปัจจัยเสี่ยง เพิ่มปัจจัยเสริมเพื่อให้บุคคลและหมู่บ้าน/ชุมชน มีภูมิคุ้มกัน สามารถเฝ้าระวัง ยาเสพติด ประกอบด้วย กิจกรรม

- 2.1 การรณรงค์เผยแพร่ให้ความรู้เรื่องยาเสพติดแก่ประชาชน
- 2.2 การจัดรณรงค์ เผยแพร่ บรรยายความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดในสถานศึกษา
- 2.3 การจัดเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าประสานงานประจำโรงเรียน
- 2.4 การรณรงค์สนับสนุนให้มีการจัดตั้งโรงเรียนเข้มแข็งปลอดยาเสพติด
- 2.5 การรณรงค์สนับสนุนให้มีการจัดตั้งโรงงานเข้มแข็งปลอดยาเสพติด
- 2.6 การป้องกันยาเสพติดโดยการตรวจตรา และสุ่มตรวจปัสสาวะในสถาน

ประกอบการ ซึ่งประกอบด้วยโรงงานอุตสาหกรรม สถานบริการ หอพัก ร้านอาหารคาราโอเกะ ร้านเกมส์อินเทอร์เน็ต สนุกเกอร์

- 2.7 การจัดตั้งแกนนำเป็นสายตรวจชุมชนเพื่อป้องกันยาเสพติด
- 2.8 การค้นหาผู้จำหน่ายยาเสพติดเข้าอบรมโครงการทำความดีเพื่อแผ่นดิน
- 2.9 การติดตามผู้ที่ผ่านการเข้าอบรมโครงการทำความดีเพื่อแผ่นดิน

3. การปราบปรามยาเสพติด หมายถึง กิจกรรมด้านการปราบปราม การควบคุมผู้ค้า และตัวยาเสพติด (Supply) โดยการดำรงสภาพไม่ให้มีการผลิต นำเข้าและการค้ายาเสพติดในทุกพื้นที่ ประกอบด้วยกิจกรรม

- 3.1 การจับกุมดำเนินคดีผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดในพื้นที่
- 3.2 การตั้งจุดตรวจ/จุดสกัด สกัดกั้นการลักลอบลำเลียงยาเสพติดในพื้นที่
- 3.3 การจับกุมปราบปรามโดยสุ่มตรวจปัสสาวะผู้ต้องสงสัยเสพยาเสพติดในพื้นที่
- 3.4 การปิดล้อมตรวจค้นพื้นที่ที่มีการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในพื้นที่
- 3.5 การใช้มาตรการการตรวจสอบทรัพย์สินของผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด
- 3.6 การใช้มาตรการยึดทรัพย์สินของผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด
- 3.7 การจับกุมปราบปรามผู้จำหน่ายยาเสพติดรายสำคัญในพื้นที่
- 3.8 การรวบรวมจัดทำข้อมูล เครือข่ายผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดในพื้นที่
- 3.9 การติดตามสืบสวนหาข่าวผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดในพื้นที่

4. การสนับสนุนงานบำบัดรักษาผู้ป่วยยาเสพติด หมายถึง กิจกรรมด้านแก้ไขปัญหามั่วสุม/ผู้ติดยาเสพติด (Demand) โดยการบำบัดฟื้นฟู พัฒนาผู้ติดยาเสพติดให้สามารถใช้ชีวิตปกติและติดตาม ดูแล ช่วยเหลือมิให้กลับไปเสพยา ประกอบด้วยกิจกรรม

4.1 การค้นหาผู้ติดยาเสพติดเข้าสู่ระบบการบำบัดรักษา

4.2 การติดตามผู้ผ่านการเข้ารับบำบัดรักษา ยาเสพติด

5. เจ้าหน้าที่ตำรวจ หมายถึง เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติงานป้องกันปราบปรามยาเสพติดของตำรวจภูธรจังหวัดอ่างทอง ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานีตำรวจในพื้นที่จังหวัดอ่างทอง จำนวน 7 อำเภอ รวม 754 คน

6. ปัญหาการดำเนินงานป้องกันปราบปรามยาเสพติด หมายถึง สิ่งที่ส่งผลกระทบต่อในทางลบต่อการดำเนินงานป้องกันปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

7. คุณลักษณะของเจ้าหน้าที่ตำรวจ หมายถึง ลักษณะพื้นฐานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ประกอบด้วย

7.1 อายุ หมายความว่า อายุของเจ้าหน้าที่ตำรวจโดยนับเป็นจำนวนเต็ม

7.2 การศึกษา หมายความว่า วุฒิการศึกษาที่เจ้าหน้าที่ตำรวจผ่านการศึกษาจาก สถานศึกษาที่ได้รับการรับรองของประเทศไทย โดยใช้เกณฑ์ผู้ที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี

7.3 ชั้นยศ หมายความว่า การกำหนดตำแหน่งชั้นยศ ตามพระราชบัญญัติตำรวจ แห่งชาติ พุทธศักราช 2547 กำหนดให้เจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นสัญญาบัตร มีชั้นยศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีถึงพลตำรวจเอกและเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวน มีชั้นยศตั้งแต่พลตำรวจ ถึง นายดาบตำรวจ

7.4 ประสบการณ์การทำงาน หมายความว่า อายุการปฏิบัติงานด้านการป้องกัน ปราบปรามยาเสพติด โดยนับเป็นจำนวนปี

7.5 การศึกษาอบรมด้านการป้องกันปราบปรามยาเสพติด หมายความว่า การศึกษาอบรมเพิ่มเติมด้านการป้องกันปราบปรามยาเสพติด ในระหว่างปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

8. พื้นที่การปฏิบัติงาน หมายถึง พื้นที่ปฏิบัติงานของแต่ละสถานีตำรวจในสังกัดของตำรวจภูธรจังหวัดอ่างทอง จำนวน 7 สถานี ประกอบด้วย

8.1 สถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองอ่างทอง

8.2 สถานีตำรวจภูธรอำเภอวิเศษชัยชาญ

8.3 สถานีตำรวจภูธรอำเภอโพธิ์ทอง

8.4 สถานีตำรวจภูธรอำเภอป่าโมก

8.5 สถานีตำรวจภูธรอำเภอไชโย

8.6 สถานีตำรวจภูธรอำเภอแสวงหา

8.7 สถานีตำรวจภูธรอำเภอสามโก้

สมมติฐานการวิจัย

1. เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีคุณลักษณะและพื้นที่ปฏิบัติงานต่างกันมีการดำเนินงานการป้องกันปราบปรามยาเสพติดแตกต่างกัน
2. เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีคุณลักษณะและพื้นที่ปฏิบัติงานต่างกันมีปัญหาการป้องกันปราบปรามยาเสพติดแตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการวิจัยสามารถนำมาใช้เป็นแนวทาง ในการวางแผนปรับปรุง พัฒนา แก้ไข การดำเนินงานป้องกันปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจภูธรจังหวัดอ่างทองได้
2. ผลการวิจัยสามารถนำมาใช้เป็นข้อมูลของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในการสนับสนุนด้านการบริหารจัดการ การป้องกันปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจภูธรจังหวัดอ่างทองต่อไป
3. ผลการวิจัยสามารถนำมาใช้ประเมินผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในภาพรวมของแต่ละสถานีตำรวจ และนำมาเป็นหลักในการปฏิบัติของพื้นที่อื่นต่อไป